

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

Plats och tid	Ljusdalssalen, onsdagen den 9 oktober 2019 klockan 08:30-15:00	
Beslutande	Ledamöter László Gönczi (MP), Ordförande Maud Jonsson (L), 1:e vice ordförande Ingela Gustavsson (V), 2:e vice ordförande Per Gunnar Larsson (S) Victoria Andersson (M) Susanne Samuelsson (C), § 143-145 Marie-Louise Hellström (LB) Tommy Olsson (C), ersättare för Susanne Samuelsson (C), § 146-147	
	Ej tjänstgörande ersättare Birgitta Ek (S) Tommy Olsson (C), § 143-145 Torbjörn Melkersson (V)	
Övriga deltagande	Ingrid Sundström, förvaltningschef Tom Westerberg, ekonomichef, § 145-147 Jennie Olsson, controller Jessica Hedberg, controller Ulrica Swärd Bütikofer, nämndsekreterare Kristina Bergström, nämndsekreterare	
Utses att justera	Victoria Andersson	
Justeringens plats och tid	Kommunkansliet, plan 5 i Kommunhuset, Ljusdal, 2019-10-15	
Underskrifter	Sekreterare ..... Ulrica Swärd Bütikofer	Paragrafer § 143-147
	Ordförande ..... László Gönczi	
	Justerare ..... Victoria Andersson	

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Forum	Omsorgsnämnden
Sammanträdesdatum	2019-10-09
Datum för anslags uppsättande	2019-10-15
Datum för anslags nedtagande	2019-11-06
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkansliet, plan 5 i Kommunhuset, Ljusdal
Underskrift	..... Ulrica Swärd Bütikofer

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

§ 143	Dnr 00045/2019 Godkännande av dagordning	4
§ 144	Dnr 00035/2019 Förvaltningschefen informerar 2019.....	5
§ 145	Dnr 00009/2019 Budgetuppföljning 2019	6
§ 146	Dnr 00010/2019 Budget 2020 samt ELP 2021-2022	10
§ 147	Dnr 00129/2019 Hantering av negativt kapital	16

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

§ 143

Dnr 00045/2019

Godkännande av dagordning

Omsorgsnämnden beslutar

1. Dagordningen godkänns.

Beslutsexpediering

Akt

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

§ 144

Dnr 00035/2019

Förvaltningschefen informerar 2019

Omsorgsnämnden beslutar

1. Informationen noteras till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Säkerhetspolisen har tagit fram en handbok med information om hur man som förtroendevald kan agera när man utsätts för hot och våld. Denna handbok finns i Ciceron assistent och är tänkt att användas vid behov.

Vid kontroversiella beslut kan det vara bra att arbeta med en risk- och konsekvensanalys gällande hotbild redan inför beslut.

Om omsorgsnämnden anser att behovet finns kan kommunens säkerhetschef bjudas in till ett kommande sammanträde.

Ersättaren Tommy Olsson påtalar att kommunfullmäktiges ledamöter har fått ut plastkort med information om vad man ska göra när man utsätts för hot. Han föreslår att även omsorgsnämndens ledamöter ska få dessa kort.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens skrivelse 1 oktober 2019
Handbok Personlig säkerhet

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition om bifall eller avslag till att informationen noteras till protokollet och finner att omsorgsnämnden bifaller detta.

Beslutsexpediering

Akt

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

§ 145

Dnr 00009/2019

Budgetuppföljning 2019**Omsorgsnämnden beslutar**

1. Delårsbokslut per augusti och helårsprognos för 2019 godkänns och skickas vidare till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
2. Omsorgsnämnden har tagit del av informationen gällande måluppföljning 2019 per augusti.

Sammanfattning av ärendet

Inför 2019 har omsorgsförvaltningen delats och förvaltningen är samlat i äldreomsorg, stöd och omsorg samt hemsjukvård med tillhörande myndighetsutövning. Delningen av den tidigare förvaltningen gjorde att budgetarbetet inför 2019 gjordes under första delen av detta år, budget på enhetsnivå blev klart i månadskiftet mars-april. Omsorgsförvaltningen har upprättat delårsbokslut per augusti och gjort en helårsprognos för 2019. Delårsbokslutet visar ett underskott per augusti om -17 599 000 kronor och prognosen visar ett underskott om -17 774 000 kronor för helåret 2019.

Omsorgsförvaltningens gick in i 2019 med en ofördelad besparing om 1 104 000 kronor, den beslutades under 2018 i den gamla omsorgsförvaltningen.

Verksamhetsstöd och biståndshandläggning beräknas redovisa ett positivt resultat om 1 100 000 kronor till följd av att förvaltningen inte tillsatte de vakanta tjänsterna som verksamhetschef Stöd och omsorg samt Äldreomsorg förrän i maj 2019.

Stöd och omsorg (SO) redovisar i denna prognos ett underskott på -3 300 000 kronor. Ökade behov inom socialpsykiatrin har inneburit att förvaltningen köpt ett antal fler platser än beräknat. Inom personlig assistans har kostnaderna och intäkterna från försäkringskassan inte kunnat följas på det sätt som vore optimalt. Då försäkringskassan har ändrat uppföljning och utbetalningsmånader är underskottet osäkert. Förvaltningen kommer att följa detta noga och arbetar även med sjukskrivningar samt hur ersättning natttid inom personlig assistans påverkar budget.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

Den beslutade åtgärden av omstruktureringen av boendeplatser har inte klarats av att genomföras enligt tidsplanen. Den tidigare beslutade effektiviseringen på ca 1 000 000 kronor kommer därmed inte att kunna genomföras förrän hösten 2019.

Äldreomsorgen (ÄO) beräknas redovisa ett underskott vid årets slut på -14 400 000 kronor. I den summan räknas den obeslutade besparingen om 6 300 000 kronor och underskottet för Gullvivans vård- och omsorgsboende på cirka -2 000 000 kronor då det inte kunde stängas som planerat innan januari 2019. I servicehusbolaget beräknas varje år att vård- och omsorgsboende har en hyressubvention på grund av bland annat ränteläget. Inför augusti prognosen har den räknats om och subventionen kommer att ge 900 000 kronor mindre är beräknat. Inför stängningen av Gullvivan i början på året har platser inom vård- och omsorgsboende hållits vakanta samt att platser i Los har omvandlats till korttidsplatser vilket har gjort att hysesintäkter minskat.

Tilläggas ska att budgetomslutningen för alla boenden är på cirka 140 miljoner kronor och att en osäkerhet råder kring prognosen för 2019 och förvaltningen arbetar för fullt med att analysera kostnaderna för att underskottet ska minska. Utifrån denna verksamhets storlek kan små procentuella förändringar innebära mycket pengar i såväl underskott som överskott.

Vad gäller hemtjänst så har omsorgsförvaltningen sedan tidigare fokuserat på stabilisering av antalet beviljade timmar hemtjänst. Dock ser förvaltningen fortfarande en förskjutning från vård- och omsorgsboende till hemtjänst vilket gör att timmarna i hemtjänst ökat lite. Idag ger hemtjänst och hemsjukvård insatser som förr endast gavs i slutenvård. Den nya lagen om utskrivning från slutenvård gör att hemtjänsten kan få en utskrivningsplanering och bemanning som samma dag tas tillbaka från slutenvård.

En genomlysning av hela hemtjänstprocessen har genomförts, från biståndshandläggning till verkställighet, som stöd i förvaltningens arbete. Det har bland annat resulterat i att omsorgsnämnden fastställer nya riktlinjer för biståndsbeslut om vård- och omsorgsboende och planerar att införa nya riktlinjer för biståndsbeslut inom hemtjänst. Inför hösten har även ett avrop för kameror påbörjats så att tillsyn kan erbjudas med dessa, framför allt nattetid.

I hemsjukvården redovisas ett underskott om -1 024 000 kronor och detta beror på köp av sjuksköterskebemanning under sommaren samt tekniska hjälpmedel. Här ska tilläggas att höstens sjuksköterskebemanning är osäker

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

på grund av flera föräldraledigheter, pensionsavgångar och svårigheter att rekrytera. Det kan innebära köp av bemanning under rekryteringstiden.

Beslutet som fattades 2016 om rätt till heltid för alla anställda inom kommunen har inneburit och innebär fortfarande för SO och ÄO att personalkostnaderna är högre än budgeterat. Verksamheterna har inte haft möjlighet att finansiera detta inom ram. Förvaltningen arbetar ständigt med schemaförändringar och införande av en arbetstidsmodell för att använda resurserna så effektivt som möjligt.

Den post under ÄO som visar ett överskott på 4 744 000 kronor är bland annat trygghetstelefoni. Kameratillsyn är på gång i ett avrop. Ett par enhetschefer har varit sjukskrivna under året och en arbetsterapeut fattas och är svårrekryterad. Dagverksamheten går med ett litet överskott och även trygg hemgång. Där togs höjd då ett större behov befarades.

Osäkerhetsfaktorer

Det råder generellt en osäkerhet kring prognosen då det i verksamheterna kan svänga väldigt fort både vad gäller att ärenden minskar och upphör som att nya tillkommer.

Beslutsunderlag

Omsorgsförvaltningens skrivelse 24 september 2019
Prognos per augusti 2019 drift och investeringar
Delårsbokslut samt helårsprognos
Uppdrag av nämnd för att minska underskottet
Protokoll ON 19 juni 2019, § 93
Protokoll ON 18 september 2019, § 131
Protokoll KsAu 27 augusti 2019, § 67

Yrkanden

Ingela Gustavsson (V): bifall till omsorgsförvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition om bifall eller avslag till yrkandet och finner att omsorgsnämnden bifaller detta.

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

Beslutsexpediering
Omsorgsförvaltningen
Akt

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

§ 146

Dnr 00010/2019

Budget 2020 samt ELP 2021-2022**Omsorgsnämnden beslutar**

	Besparing 2020	Besparing 2021
1. 12 boendeplatser ska vakanshållas med sikte på 24 platser.		
2. Omsorgsförvaltningen får i uppdrag att göra en analys och senast i mars 2020 komma med förslag som möjliggör beslut om vakanshållning av 24 boendeplatser.	3 500 000	9 000 000
3. En kvalificerad assistent tas bort.	500 000	500 000
4. Back to business, BTB, skärs ner.	200 000	200 000
5. Översyn administration.	1 000 000	2 000 000
6. Bemanningenheten/systemet ses över	1 500 000	3 000 000
7. Sjukfrånvaro ska minska.	0	1 500 000
SUMMA:	6 700 000	16 200 000
8. Beslut om striktare riktlinjer för hemtjänst ska fattas vid nämndens sammanträde 23 oktober 2019. Besparingen beräknas bli 700 000 kronor 2020 och 2 500 000 år 2021.		
9. Ingen besparing ska göras på dagverksamheten.		
10. Förvaltningen får i uppdrag att till sammanträdet 23 oktober titta på möjligheten till avgiftshöjning som ger besparing i storleksordningen 200 000 kronor 2020 och 400 000 kronor 2021.		
11. Förvaltningen får i uppdrag att komma med förslag på ytterligare besparingar till nämndens sammanträde 23 oktober 2019.		

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

12. Nämnden delegerar till presidiet att ta fram en skrivelse med djupare beskrivning av besparingsåtgärder och förslag till kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträde 22 oktober 2019.

Ytterligare besparingar ska nämnden ta ställning till 23 oktober 2019.

Sammanfattning av ärendet

Idag har omsorgsförvaltningen kostnader på 12 000 000 kronor som överstiger vad ramutdelningen inför 2020 ger. Utifrån omsorgsnämndens uppdrag till förvaltningen har ett antal förslag till anpassning av verksamheten tagits fram.

Inför omsorgsnämnden 9 oktober 2019 har ett antal dokument skickats med som kan ge bakgrund och stöd till beslut. Förvaltningen kommer att under dagen ge förklaringar och information utifrån dessa dokument.

I allmänhet så är hemtjänst en billigare insats än vård- och omsorgsboende (vobo) och fler kan vara hemma i ordinärt boende med stora insatser av hemtjänst. Prognosen visar att hemtjänst ökar lite vilket innebär att en satsning på hemtjänst bör göras.

I förslagen om anpassning av platser i vobo har det räknats in en ökning av hemtjänststimmar då väntetiden kan bli längre för kunder i ordinärt boende som väntar på en plats.

Under hösten 2019 har ett arbete påbörjats i samarbete med HR-enheten där förvaltningen går igenom de olika delarna i vår bemanningsenhet och sätter nyckeltal för de olika delarna. Hur detta kommer att påverka ekonomin från 2020 är ännu oklart.

En bedömning behöver göras av hur besluten påverkar ekonomin från och med nu fram till dess att anpassningarna är klara. Under tiden kan till exempel personal minskas och så vidare. När eventuella beslut är fattade kan en noggrannare beräkning göras.

Konsekvenser i alla förslag 1-4 : Färre platser på vård- och omsorgsboende (vobo) kan göra att väntetiden för att verkställa beslut kan överstiga 3 månader och inspektionen för vård och omsorg (IVO) kan ge kommunen

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

vite. Färre vobo-platser ger ökade hemtjänststimmar och väntetiden för att verkställa ett beslut tar längre tid.

Högre tryck på korttidsplatser kan göra att kommunen får betalningsansvar för färdigbehandlade som inte kan gå hem till ordinärt boende. För att något av dessa förslag ska vara möjliga krävs att inflödet av hemtjänststimmar minskar. Omsorgsnämnden kommer till sammanträdet 23 oktober 2019 att få förslag på politiska riktlinjer för biståndsbeslut inom hemtjänst.

Arbetsbrist kan uppstå i organisationen beroende på vilka beslut som fattas.

Förvaltningen och omsorgsnämndens ordförande har tagit fram ett antal besparingsförslag som nämnden har att välja från:

1. *Vakanshålla 12 platser på ett vård- och omsorgsboende i centralorten, med start i oktober 2019 och klart senast 30 juni 2020.*

I beräkningen ingår att hyra för fastighet kvarstår, utökade hemtjänststimmar under processen och kostnad för flytt av kunder.

Besparing del av år 2020 beräknas till 2 200 000 kronor.
Besparing från och med 2021 beräknas till 4 000 000 kronor.

2. *Stänga/vakanshålla 24 platser på ett vård- och omsorgsboende centralorten, med start i oktober 2019 och klart senast november 2020.*

I beräkningen ingår hyra för fastighet under hela 2020, utökade hemtjänststimmar under processen och kostnad för flytt av kunder.

Besparing del av år 2020 beräknas till 3 500 000 kronor.
Besparing på helårseffekt från och med 2021, 9 000 0000 kronor.

I förslag 1 och 2 blir besparingen mindre då timmarna i hemtjänsten ökar på grund av att de som idag finns på det boende som ska vakanshållas behöver beredas plats på andra vård-och omsorgsboenden.

3. *Stänga 5 korttidsplatser i kommunens regi i Los, med start oktober 2019 och verkställt i december 2019.*
Hyra kvarstår och mindre besparing på grund av schematekniska orsaker då en del av arbetsgruppen delas.

Besparing på helårseffekt är cirka 1 600 000 kronor.

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

4. *Stänga 7 vobo-platser i Los och göra om till anpassade lägenheter för personer med hemtjänstinsatser*

Om omsorgsförvaltningen säger upp ett antal lägenheter i Los har Ljusdalshem via Richard Brännström aviserat att de bygger om till traditionella lägenheter.

För medborgare i Los finns då 8 vobo-platser kvar. Hemtjänsttimmar ökar i Los, samtidigt som restid/hemtjänsttimmar kan minska för Los hemtjänst om fler bor i Los centralort.

Arbetsmarknad för medborgare i Los finns kvar fast i annan omfattning.

Besparing del av år 2020 cirka 1 000 000 kronor.

Besparing från och med 2021 blir 2 500 000 kronor.

Observera att punkterna 1-4 alla minskar tillgängliga platser för de som beviljats vobo och inte utan vidare kan kombineras.

5. *Ta bort en kvalificerad assistent*

Tidplan efter sedvanliga förhandlingar.

Besparing på helårseffekt 500 000 kronor.

Konsekvenser: Enhetschef får mer administrativa uppgifter, de chefsuppgifter som att se sina medarbetare och uppmärksamma arbetsgrupper och enskilda medarbetare får stå tillbaka. Idag har enhetschefer i Ljusdals kommun i snitt 35 medarbetare.

6. *Översyn sker av andra administrativa tjänster*

BTB, back to business, avsluta en del av avtalet.

Konsekvenser: Arbetsplatsen får vid sjukskrivning bedöma vikariebehov och kontakta bemanningsenhet eller ringa vikarie själva om inte chef finns tillgänglig. Högre arbetsbelastning för enheten men samtidigt en bättre blick för vilket behov som finns just då.

Besparing på helårseffekt är cirka 200 000 kronor.

7. *Politiska riktlinjer för olika delar i biståndsbeslut hemtjänst*

Riktlinjer ses över och förslag kommer till omsorgsnämnden 23 oktober 2019.

Riktlinjer för en mer strikt biståndsbedömning ska göra att antalet timmar minskar. Viktigt att ha med sig att samtidigt ger övriga anpassningsförslag troligtvis att fler personer behöver insatser och timmar ökar i hemtjänst.

Förslag på riktlinjer för hemtjänst och skälig levnadsnivå kan vara:

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

Dusch, omfattning t ex 1-2 ggr/vecka (idag 1-6).
Städ, omfattning t ex var tredje vecka (idag varannan).
Matdistribution, omfattning efter behov, minst 4-7 dagar vecka (idag valfritt).
Tillsyn omfattning/ersätts med t ex kamera, telefonbesök, trygghetslarm.
Social samvaro, omfattning och hur, tydlighet hur behovet ska se ut och hur vi ska verkställa.
Korttidsplats omfattning och hur, tydlighet hur behovet ska se ut och hur vi ska verkställa.

Besparing beroende på politiska beslut under 2020 cirka 700 000 kronor.
Besparing beroende på politiska beslut 2021 cirka 2 500 000 kronor.

8. *Nyckeltalssänkning för budget på vård- och omsorgsboende*
Konsekvenser: Färre personer i schemaläggning, innebär att färre personer tar hand om samma antal kunder. Detta kan innebära att kund får vänta längre med att stiga upp på morgonen och får mindre möjligheter att bestämma/önska hur dagen ska se ut. Sjukskrivningar på grund av stress och upplevelse av otillräcklighet. Tidigare beslut om möjlighet till heltid ger i praktiken en mindre besparing än den teoretiska uträkning som finns medskickat dokument. Schematekniskt innebär det delade turer. Idag har vobo nyckeltal 0.70 i budgetberäkningen.

Besparing utifrån 0.67 under del av 2020 cirka 1 000 000 kronor.
Besparing 2021 utifrån 0.67 cirka 2 500 000 kronor.

9. *Minskning av sjukfrånvaro*
Ett projekt är påbörjat för att titta på sjukfrånvaron. Fyra enheter inom omsorgsförvaltningen har utsetts utifrån att de har en hög sjukfrånvaro. I detta projekt har även projekt arbetstidsförkortning och flexibel arbetstidsmodell lagts till. I planeringen har kommunens HR-enhet varit behjälplig. Idag behöver förvaltningen hitta andra resurser för att driva projektet då HR-enheten har fått minskade resurser. Vi har i dagsläget svårigheter att göra någon beräkning utifrån detta.
Det finns också frågetecken kring vilka anpassningsbeslut som fattas och vad de innebär för bland annat sjukskrivningstal.
10. *Bemanningsystemet inom omsorgsförvaltningen (BME)*
Översyn av bemanningsenheten och dess system har påbörjats. Arbetet görs tillsammans med kommunens HR-enhet och nyckeltal för varje vikariepool kommer att fastställas. I dagsläget befarar bemanningsenheten att cirka 10 personer kommer att omfattas av en

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

arbetsbrist och beroende på anpassningsbeslut kan den siffran ändras. Beräkning av besparing hanteras i de verksamheter som gör anpassningar. Bedömning och beräkning av övrig besparing kan i nuläget inte göras.

Målet är att enheterna själva hanterar sin bemanning vid korttidsfrånvaro och kan i en flexibel arbetstid ha en viss överanställning. När vi det målet kan viss besparing uppnås.

11. Upphöra med insats dagverksamhet enligt Socialtjänstlagen (SoL)

Idag har cirka 100 personer beslut enligt SoL om insatsen dagverksamhet. Dagverksamhet finns i alla kommundelar och är inte lagstadgad för en kommun att tillhandahålla.

Konsekvenser: Om insatsen tas bort och verksamheten dagverksamhet upphör, kan personer med behov av social samvaro ansöka om insats ”social samvaro” i hemmet.

Förvaltningen befarar att social samvaro, tillsyner och andra hemtjänstinsatser kommer att öka. Beroende på hur beslut fattas om riktlinjer för olika insatser på omsorgsnämnden 23 oktober 2019 kan förvaltningen inte göra en bedömning av besparingen.

Teoretiskt har förvaltningen en budget på 6 000 000 kronor för alla dagverksamheter i kommunen. Budgetposten innefattar lokaler, personal och transporter till och från dagverksamhet.

I detta förslag är Slottegruppen (dagverksamhet för demenssjuka) undantagen.

Beslutsunderlag

Omsorgsförvaltningens skrivelse 9 oktober 2019

Ordförandens utvärdering av liggande förslag

Utfall och budget 2018-2020

Övriga budgethandlingar i ärendet

Beslutsexpediering

Kommunstyrelsen

Omsorgsförvaltningen

Akt

Omsorgsnämnden

Datum
2019-10-09

§ 147

Dnr 00129/2019

Hantering av negativt kapital

Omsorgsnämnden beslutar

1. Omsorgsnämnden ansöker hos kommunfullmäktige om att det negativa egna kapitalet ska avskrivas.

Sammanfattning av ärendet

Utifrån 2017 års bokslut behöver omsorgsnämnden ha en plan för hur det negativa kapitalet på -10 miljoner kronor ska hanteras och vara justerat inom tre år, det vill säga till 2020.

Utifrån de budgetanpassningar som omsorgsnämnden tog ställning till för 2018 och 2019 har 2 miljoner kronor kunnat användas till det negativa kapitalet 2019 och resterande 8 miljoner kronor behöver regleras under 2020.

Idag är det oklart hur det negativa kapitalet ska hanteras. Omsorgsnämnden behöver ta ställning till hur de vill att det ska se ut.

Beslutsunderlag

Omsorgsförvaltningens skrivelse 1 oktober 2019

Yrkanden

Tommy Olsson (C): bifall till omsorgsförvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition om bifall eller avslag till yrkandet och finner att omsorgsnämnden bifaller detta.

Beslutsexpediering

Kommunstyrelsen
Omsorgsförvaltningen
Akt